

ZPRÁVY ZAHNANICNĚ.

TELEGRAFICKÉ

Volby konané do zemského sněmu českého mají následující výsledek: 46 míst získali Mladoběží; 27 němečtí liberálové, 3 strana seiská, 2 německé nacionálové, 1 klerikálové.

Videařský antisemita Lusak, jenž při volbách obecních ve vesnici utloukl lidovského podomního obchodníka Meisela, odsouzen byl do vězení na 18 měsíců. (?)

Mistodřítel dolnorakouský hrabě Kielmansegg hodlá přj se podnikovat.

Videařtí antisemité připravují se již k novým volbám do obecní rady, jež konány budou na jaře. Volební provolaň, jež vydali, bylo zabaveno.

Onemocnělý hrabě Taaffe, bývalý rakouský ministr president může býti na čas zachráněn, podrobí li se operaci. Levá noha má býti pacientu odejmuta. Poslední zprávy zvěstují, že Taaffe umírá a papež poslal mu na cestu do nebe své požehnání.

Rakousko vyslalo ze svého přístavu v Pole 3 válečné lodi do vod tureckých. Jsou to: Tegetthoff, Kaiserin Elisabeth a Blitz. Francouzská vláda poslala torpédovou loď La Fleche do Smyrny a křižák Linoia ke břehům Syrie.

Pohnutí ve Vídni, jež vyvolala volba dra. Luegera a rozpuštění obecního zastupitelstva vídeňského, stálo se stupňuje. Polský tisk zaujal rozhodné stanovisko proti antisemitům. Připomíná jim, že Vídne nemustí stát se sčdem parlamentu. Pobouření běže vždy povážlivěji ráz. Jak se totiž sděluje, hodlá vláda podati návrh v zemském sněmu dolnorakouském by purkmistr nebyl volen, ale aby císař sám jmenoval osobu, jež by stála v čele správy města Vídne. V samé protiliberalní straně má se k roztržce. Klerikální "Waterland" odtrhl se od antisemitů. Tito vytasili se v říšské radě a "politickým obrazem" představitelcem Luegera jako Krista s trnovou korunou na hlavě. To nemohl sčstati orgán klerikální a vypověděl antisemitům přátelství. — Jak nemoudré bylo od rak. vlády, že nepotvrdila voltu dra. Luegera, vychází na jevo z pohnutí, jež v celé zemi panuje. Z Luegera stal se mučedník a v celém Rakousku kolují listiny sbírající podpisy pro adresu důvěry, jež vůdci antisemitů podána bude. Sám vatikánský tisk pozdvihuje hlas svého ve prospěch opposice. Císař Frant. Josef a ministr president Badeni jsou napadáni. Ve vatikánských kruzích jsou pohněvání, jelikož s Luegerem jako s banditou a buřičem jednáno. Parlament a císařský palác stráženy jsou policií. Dipauli, jenž dosud náležel ku klerikální konservativnímu klubu Hohenwartovu, vystoupil z tohoto a založil se stejně smýšlelými soudruhy novou frakcí, "Německo-katolickou stranu lidovou." Klub nechtěl mu dovolit podati vládní svrchu jmenovanou interpelaci. Před místním odborem katolického schulvereinu měl dr. Lieber, náčelník německé strany středu, palčákou řeč proti sežidovštilému liberalismu. Vádcové německých antisemitů, Ahlwardt, přibude v prosinci do Spoj. Států, na pozvání komitétu milwauocích Němců. Bude konati přednášky ve všech větších městech.

Američtí missonáři z Bitliu uprchli v právodu silného oddělení tureckého vojska do Vanu. Tato ochrana byla jim dána na nátlak velevyšlance našeho v Cañhradě, Terrella, který hrozil Portě přisným sakročením se strany Spoj. Států, jestli jich občanům v nejmenším bude ublíženo. V celé Malé Asii byli úředníci svou osobou učiněni zodpovědnými za životy občanů

amerických, tak že snad přece budou učiti hlasatelé nauky Kristovy čas sebrati své bible a prásknouti do bot. Sultán svolává do zbraně zálohu, však jde to velice zvolna, poněvadž není potřebných peněz. Pro následování členů strany mladoturcké trvá stále a špehové i stráž palácová dnem i nocí zatýkají a do vězení dopravují osoby podezřelé. Stahování lodí válečných do vod tureckých nahalo přj sultánovi tolik strachu, že poručil, aby vše možná se konalo k zastavení dalším vytržností. Výbor arménský v Cañhradě zaslal do Anglie telegram, v němž ve jménu boha dovolává se pomoci proti násilnostem. 100.000 Arménů umírá přj pod ranními Turků v Malé Asii a Porta nemůže jim pomoci, poněvadž jest bezmocnou a vše řídí strana palácová. Z Říma docházejí zprávy, die ně, až všechny lodi velmocí budou soustředěny ve vodách tureckých, bude Portě znovu posláno ultimatum k okamžitému zodpovídání.

Sultán byl přj otráven, tak znela sensační zpráva v úterý večer došla a druhý den na to oznamován jeho vlastnoručně dopis lordu Salisbury mu. (Jest to skutečně hanbou, jak mízerné zprávy dostává asosiovaný tisk o udalostech v Turecku).

Z Asie turecké docházejí úředně vysokou Portou stvrzené zprávy o dalších nepokojích a příčinách, jež k nim vedou. Die ním největší vinu nepořádků nese arménská revoluční strana, která vyvolává zúmyslně nepokoje, střeňje po Turech, zapaluje jich chrámy atd. Biskupové z Ourfa telegrafovali velkovévřovi, děkujíce mu za ochranu, jakou poskytnul křesťanům při vytržnostech. Vádcové arménů v Erzerumu navštívili maršála Šakira pašu a vyslovili své politování nad jedním arménské strany revolucionářem. V diplomatických kruzích jest všeobecně uznáváno, že třeba jest svolání konference evropské, aby usneseno bylo něco určitého o společných krocích velmocí, jichž třeba jest k zavedení opětového pořádku v Malé Asii. Snih a zima učiní sice přítrž bojům, avšak není pochyby, že by na jaře vypukly neumenšenou silou, kdyby nebylo v čas o nápravu postaráno. V Makedonii také to vše. Creta jest v boji a v bitvě svedené mezi povstalci a Turky padlo 30 osob. Praví se, že sultan jest ochoten učiniti vše pro obnovení pořádku, ale nedostatek peněz brání mu svolati dostatečný počet vojska do zbraně.

Poslední zprávy zasláné spoj. tisku v Cañhradě hlasají opět jako již po minulý celý měsíc, že situace v Turecku jest povážlivou a že co nejdříve dojtí musť ku krizi.

Sultan nedal doposud povolení k proplutí válečných lodí anglických, italských, rakouských a ruských Dardanellami.

Turecko hodlá přj prodati svůj tabákový monopol za milion liber št. soukromé firmě a chce též požádati velmocí, které žádají o udržení pořádku, aby mu byly nápomocny v nové přjčce k účelům vojenským, jinak že pořádku udržeti nemůže.

Při bitvě svedené mezi Armény a Kurdy v Kharputu bylo zabito kolem 1000 lidí a zničeno mezi jiným též majetek amerických missonářů v ceně 10.000 lib. šter.

Rokušané v Cañhradě se zorganizovali k obraně, kdyby došlo k vytržnostem.

Sultan zaslal anglické vládě dopis s žádostí, aby lord Salisbury odčinil dojem, který vyvolala jeho řeč o lord-mayora londýnského, avšak tento po poradě s královnou odvětil, že Anglie na oně politice setrvá.

Sultan prohlásil, že po zavedení pořádku v Arménii navštíví Anglii a ostatní dvory evropské.

Vyjednávací děje se mezi arménským patriarchou a tureckými ministry. Patriarcha přeje si mluviti osobně a ministrem volira a jinými státními úředníky, by mohl jim stížností své sděliti a nabídnouti jim svou pomoc a podporu při reformě. Turečtí úředníci rozhodli, že nepřijmou jej, dokud neuvolnějí pastýřský list, kterým hnuť a fedrování arménské zatracuje. Jelikož jsou tu důkazy, že namože Turci nesou vinu na vraždění a poněvadž turecký sultan reformy schválil, zdráhá se patriarcha podobný list vydati, jeli kož by se tím dokázalo, že Arméni nebyli nijak oprávněni k hnutí. Obrátil se tedy na vyslance církve velmocí a podal jim potřebný materiál o vraždění a žádal, by hleděli vlivem svým toho dočiniti, by situace stávala již již byl konec ubídně. Dostal za odpověď, že učiněno bude vše co jen možného bude; bylo mu též při té příležitosti sděleno, že agenti arménského revolučního výboru podněcovali Armény proti turecké vládě a že Arméni toho částečně jsou sami vinni že ku krvavým srážkám došlo. Arménský biskup v Tiflis zaslal žádost ruskému vyslanci Nolidovu, aby chránil křesťany v Malé Asii, ale dostal následující odpověď: "Arméni v Cañhradě jsou nyní živoucími a je postaráno o jejich bezpečnost. V provinciích sice došlo k politováníhodným výstupům, ale tím jsou Arméni sami vinni, poněvadž se nechali revolučním výborem svěsti k násilnictví a bezzákonosti, což mělo jen za následek, že Turci se hrozně pomstili a tisíce křesťanů při tom pobili. Sultán sibiil provádění žádaných oprav a přípravy k nim jsou v nejlepší chodu. K tomu je však nezbytné zapotřebí, aby lid zanechal všech třenic a vdal se marně naděje na zakročení ciziny."

Z Kuby docházejí zprávy tak popletené a navzájem si odporující, že ten nejmoudřejší nemůže si něčeho vybrati. Takové nesmysly, které nechají Španělové telegrafovati do světa, přičel se lidskému rozumu. Tak oznamují, že 4000 povstalců 6 hodin bilo se se Španěli (ovšem že byli zabíáni) a z toho všeho bylo zabito 60 povstalců a 6 vojůnů buď raněno neb zabito. Podle toho měli by si povstalci a Španělové koupiti větrovky a učít se střílet do vrat.

Španělsťí vojiny, utikajíce před četou povstaleckého velitele Gomeza, jenž v přjčce v provincii Matangasu je na hlavu porazil, napadli u vesnice Cayopino tlupu žen a dětí kubánských. Rozzuřeni žoldněři, vedeni plukovníkem Melinem, vrhli se na bezbranné a děsným způsobem je porazili, nešetíce ani dětí v prsou matčiných. Generál Campos, když o tom zvěděl, nařídil, aby všichni postaveni byli před vojenský soud a není pochyby, že budou odsouzeni k smrti, neb udalost ta buď opovržena nejen u Kubánců, ale i u Španělů.

V Kingston, Jamaica, zadržen byl parník "Horsa" z Philadelphie plující do Port Antonio a na něm nalezeny zbraně i střelivo pro Kubánce. Vyzrádilo se, že výprava byla z něho již do Kuby vysazena na malých člunech.

V Sonora v Mexiku bijí se Yaquisové, kmen indiánský, s mexickými vojny a dostává přj se jim podpory od Indiánů z Unie.

V Santiagu de Cuba koluje už po několik měsíců zpráva, že v řadách povstalců panuje velká řevnivost, obzvláště černoši že jsou zárlivi na bělochy. Zprávy o tom dostaly se už do tisku povstalcům příznivého, v němž běloši zjevně si stěžovali, že tam, kde jsou v menšině, špatně a nepravdělivě se s nimi zachází. Starš Maceo (který je mulat) nyní 65 roků starý, je vůči bělochům velmi podezřívavý a obklřčil se vybraným sborem černochů Maceo je náčelníkem antileké lfy, černošského řadu, která domáhá se tajně i zjevně, aby černým připadlo panství nad záp. Indii. Jeho tělesná stráž 70 mužů sestává vesměs z černochů. Následkem těchto třenic mnoho bělochů opustilo řady povstalců a vzdalo se Španělům. Zemřelý před časem Jose Martí byl uznáným vádcem povstalců bílé pletě a byl hlavním strážcem nynějšího povstání. Martí byl střelen při odvážném útoku na španělské vojsko. Nyní se však tvrdí, že nebyl zastřelen Španěly, nýbrž někým z tělesné strážě gen. Maceo a že stalo se tak na pokyn tohoto.

Brazilští studenti a liberálové pracují o tom, aby Brazílie uznala Kubánské povstalce.

Generál Campos zaslal do New Yorkského Worldu dopis, ve kterém pojednává o tom, proč neměly by Sp. Státy uznati povstalce za válku vedoucí moc. Jednak nemají žádné kvalifikace k tomu je opravňující a za druhé mohlo by to vésti k nepřátelství mezi Španělskem a Uníí.

Vádcové povstalců na Kubě prohlásili, že na hrde i majetku trestati budou všechny plantážníky, kteří podporovati budou vládní vojsko. Proto přj též Gomez strhl do provincie Santa Clara, aby zničil tam majetek plantážníků, kteří vesměs jsou loyální.

Ruská vláda zadala dvě třetiny kontraktů na oceľové pancelie pro nové válečné lodi americkým firmám Carnegieho a Bethlehem Iron Co.

Afganistánský chan ale se rozkřtil na svého druhého syna Nasrulla ha a přívodce, kteří s ním do Anglie jeli. Chan myslil, že přjno zůstane jako stály vyslanec v Londýně, ale Angličané nabažili se ho brzy, neb měli s ním velké výhrby. Více osob z právodu princeva bylo pobito a upáleno a on sám přj bude ze země vyhnán.

Ve Venezuele bylo odhaleno spiknutí proti vládě nynějšního presidenta Crespa. Generál Gonzales byl spiklenecki zabit

Z Korei došli podrobné zprávy parníkem Empress of China o zavraždění královny v Seulu, které jestli se zakládají na pravdě, starš Japonce do divného světa. Tvrdí se v nich, že tato královnu znásilnili, přivázali ji za vlasy, polili olejem a zapálili. Krom ní bylo zabito kolem 130 žen v paláci a mnoho strážě. Těla byla pohozena venku. Mnozí ze zavražděných byli za živa upáleni.

Bahri paša, největšf nepřítel křesťanů, byl skutečně, jak jsme minule předpověděli, jmenován vádcem vojska, táhnoucího pokořiti odbojných Armény. Bahri paša jest znám co turecký fanatik a krvežíznivec, tak že jeho jmenování znamená nové krveprolití v Malé Asii. Velevyšlanec anglický Sir Phillip Currie doposud do Cañhradu se nevrátil. Praví se, že nese sultánovi odpověď od lorda Salisburyho na jeho dopis. Město jest tiché a žádná vytržnost se nedějí.

Obrovská stávka vypukla dle zpráv z Petrohradu v cigaretové továrně v La Fermee, následkem zavedení nových strojů. Stávkáři vtrhli do továrny spustošivši ji. vyházeli stroje i tabák okny. Tisíce stávkářů vojskem bylo zatčeno.

Ruská pohraniční stráž hlídající hranice arménské, pobila a zajala mnoho Kurdů, kteří se odvážili pronásledovati arménské uprchlíky až na ruské území. Byli to obyvatelé z města Karsu, kde zachránili se z 1000 obyvatelů pouze tři před zuřivostí tureckou.

Z Petrohradu oznamuje zpravo- dáč Heraldů rozmluvu, kterou měl s jedním vynikajícím státníkem ruským. Týž pravil: "My Rusové nenecháme se nikým vyrušit. Naše politika jest ustálená a chceme-li něco kloudného dokázat, musíme dlouho čekat. Co my Rusové potřebujeme jest dokončení sibiřské dráhy a několika velikých křižáků snosnosti 12.000—15.000 tun, jež jsme právě objednali. Až to se stane, pak jsme připraveni pro každý případ." Ve vládních loděnicích na baltickém moři panuje zimničonná činnost. Sotva jedna loď je spuštěna na vodu, už opět začne se s prací na jiné. Také velká činnost zavládá v loděnicích na černém moři.

Při stavění nového přístavu v Cañhradě našli dělníci mnoho mrtvol, na jejich nohou přivěšena byla závaží. V utopených poznáni studentů, kteří byli zatčeni na podezření ze spiknutí v hnutí mladoturckém. Tvrdí se, že vláda nechala je v noci všechny utopiti.

Povstalci v čínské provincii Kansu porazili vládní vojsko a jsou pány celé poloviny území. Proslýchá se, že přj Čína, nechtě se dosti silnou k potlačení revoluce, žádati chce Rusko, aby jí pomohlo udělati doma pořádek.

V mezikém pohoří Siera Madre byly nalezeny mrtvoly pěti mužů, z nichž dva byli občany Soustátů. Šli do hor hledati zlato, než zabloudivi a zahynuli hladem a vysřením.

Venezuela neodpověděla doposud k anglickému ultimatu v záležitosti Uranské.

Poplašné zprávy o zdravotním stavu papeže, došlo minulý týden, jsou opět popřány.

POLITICKÉ ZPRÁVY ZAMORSKÉ

Rusko a Anglie. — "Nord" v posledním čísle avozejňuje následující oficiálně ruské prohlášení: — "Otázka arménská jest reformami, ku kterým přivoliil sultan, rozřešena tak, jak si přály tři velmocí; proto nerozumíme mlavě činnosných listů londýnských, ani chování diplomatických zástupcův Angie v Cañhradě. Jedním účelem sakročení tři velmocí v této otázce bylo vymocí provedení reform, navržených pro Arménii berlínskou smlouvou, aby tím způsobem zabráněno bylo nepořádkům na Východě, mezinárodní sřádek a konečnému skalení obecného míru. Avšak oficiosný tisk londýnský a anglo-arménské komitét, jež anglická vláda přede tváří všeho světa patronisuje, zdá se směřeti jinak, pokračující ve své podzemní a rozkladné akci, jakoby chtěly skompromisovati mír, získaný za tolikých obětí. Rusko, věrné svým závazkům a loyálové ve všech svých skutcích, nesnese takých spádův a bude snad musiti učiniti vydatnější kroky k zachránění míra a účinněji se zastati vřehoojanských zájmů svého přitele sultána." — Na tutěz adresu posílá "Nord" tyto řádky: "Jisté listy anglické uveřejnily onehdy znepokojivé zprávy o chování se carské vlády ruské v Číně a o přání Ruska, aby se zmocnilo Port Arthuru. Jsme zmocnění prohlásiti, že tyto zprávy jsou naprosto nepřavdivy a protestovati znovu proti tendenci, a jakou londýnsťí ofiosové kazí mír a roztrušují věsti, obrozující pořádek." — "Novoje Vremja" břitce seká Angličany za jejich pletichy v Cañhradě. Píše: "Turecké vyslanectví v Londýně formálně vyvrátilo zprávy cañhradského zpravodaje "Standardu" o zalařování, tržnění, popravování a topení v Bosporu nějakých záhadných "mladoturckých" spiklenoců. Vláda sultánova by se sotva odvážila takového vyvrázení, kdyby ve zprávách anglického dopisovatele byla kapka pravdy. A tímto zprávami zaplavují se v poslední době všechny západoevropské listy, ano i listy ruské. Ze některé telegrafické kanceláře provozují tím křieť, je věc poehopitelná, ale ostatní agentury měly by na správy dávati lepší pozor a přeukřádati obecnstvu jen takové, které jsou zaručeny. K tomu ještě se přidružuje, že listy, propřjčující se anglickým sensačním zprávám, propřjčují se vlastně tendencím anglické vlády." — Petrohradský "Svět" neschvaluje jednání Arménů, kteří nyní, když jim sultan povolil reformy, jakých se domáhali, namstě, aby jich uživali, chápají se zbraně všeobecného odboje proti turecké státní moci a vyvolávají na všech místech, kde se stýkají s Turky, hromadná krveprolití, v nichž jako slabš strana nemohou zůstat vítězi. — Udalosti v bitlivském kraji, přše list, ukazují, že arménsťí agitatóři a jich podpalovači chtějí vše dohnati do nejkrajnějších koncův. Ve slyšení, které dal anglickému vyslanci, sultan prohlásil, že se pevně ustanovil prověsti všechny potřebné reformy a jmenovati dozorčf komisi nad reformami z osob úplně spolehlivých a věci rozumějících. Ale nedájit-li podpalovači Arménů pokoje, sultan ovšem toho nedosáhne, aby se myslí utišili, naopak ony se ještě více rozjřtí a starý mohamedánský fanatismus vrhne se na všechny křesťany turecké bez rozdílu, rozezlén tím faktem, že křesťané odpovídají na ústupky mohamedánův a na dobrou jejich vůli vraždami a pálením."

V podzimu roku 1885 postřžena jsem byla revmatismem, píše p. J. H. Vandecar, North Branch, Mich. a uvřžena jsem byla po dva týdny na lůžko. Jediná láhev oleje Sv. Jakuba mne vyřčila.